TOVERI

Länsi suomalaisen työväen ilmenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO LAURI MOILANEN
ADOLPH SALMI A. B. MAKELA
SULO SYVÄNEN

TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.
ANTTI J. PARTAN, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuolemanilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, halutaantieto- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naimailmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset sopimuksen mukaan. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$4.00 6 kuukautta..$2.25
3 kuukautta.....$1.35 1 kuukausi... .50
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$6.50 6 kuukautta..$3.50

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year.....$4.00 Six months.....$2.25
Three months..$1.35 One month..... .50

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.
TOVERI BOX 99, ASTORIA, ORE.

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. Telefooni: konttori 365, toimitus 832.

Orjien evankeliumi

Työ on orjien evankeliumi, lausuu B. C. Federationist, ja jatkaa, mikään muu elävä olento ei ole kyllin narrimainen tehdäkseen sitä. Kaikki muut elolliset olennot näyttävät elävän elämän nautintojen takia. Ainoastaan orjat elävät työtä tehdäkseen. Työttömänä ollessaan on heidän osanaan kurjuus, ilosta saavat he nauttia ainoastaan silloin kun saavat jatkuvasti tehdä työtä. Sellaiset ovat ihmeellisiä olioita. Nasikin, jota yleensä pidetään typeryyden symboolina, on kyllin järkevä, kieltäytyäkseen vapaaehtoisesti tekemästä työtä. Vain ruoskalla saa sen työhön. Mutta orja ruoskii itsensä, ja mitä enemmän hän tekee työtä ja rasittaa itseään, sitä lähempänä on hän täydellistä vanhuskaustilaa.

— Mitä hyvänsä siihen lisäisi, pilaisi vain asiaa.

Työajan lyhentäminen lisää tuotantoa

"Science"-aikakausjulkaisussa selostetaan erästä prof. Charles Sherringtonin Ison Britannian kuninkaallisessa tiedeakatemiassa pitämää puhetta, jossa hän kertoo havainnoistaan Englannin sotatarvetehtaissa toimeenpannuista työajan lyhennyksista. Sarja havaintoja todistaa ehdottomasti, että työtuntien vähentäminen on vaikuttanut edullisesti tuotantoon, niin hyvin määrään kuin laatuunkin nähden. Lainaamme puheesta seuraavat kohdat:

"Viikon työtuntien vähennyttyä 62:sta 56:teen, lisääntyi tuotanto huomattavasti. Tunnin lyhennys työpäivässä lisäsi viikon tuotannon, jota voidaan merkitä numerolla 6,150 määräksi, jota voidaan ilmaista numerolla 6,759, tehden lisäys tuntia kohti 22 prosenttia. Työn laatu oli tässä tapauksessa raskasta, nimittäin, syväuurteisen ruuvin taontaa käsivoimalla."

"Toisessa tapauksessa alennettiin 200 alumiinuminalleja tekevältä naiselta viikon työaikaa 62.2 tunnista 60:een ja sekin vähäinen alennus johti merkille pantavaan työmäärän lisääntymiseen, sekä yleensä että tietystikin tuntia kohti.

"Näistä ja muista esimerkeistä voidaan tehdä se johtopäätös, että ruumiillisen työn tekijöillä on varma rajansa työviikon tai -kuukauden pituudessa, joka parhaiten soveltuu tekemään työn tuotannon tyydyttäväksi. Pituus vaihtelee työn laadun mukaan. Jos tahdotaan saada työ tehtaassa tehoisaksi, on otettava käytäntöön kaikkein suotuisin työkuukauden pituus. Se on ensiksi kokeilun avulla löydettävä ja määrättävä.

Sherrington kokeili myös alkoholin vaikutusta tuotantoon. Annettaissa pieni ryyppy whiskyä, ei sillä ollut suoranaista vaikutusta lihaksiin, mutta nähtävästi se alensi hermojen toimintakykyä. Vaikutus tuli selvemmin näkyviin tunnin kuluttua alkoholin nautittua.

Lontoon "Times"-lehden lisälehti, Engineering Supplements, selostaa ampumatarvetyöläisten terveyslautakunnan kertomusta samasta asiasta. Joukko aluminium hylsyjen sorvaajanaisia, jotka käyttivät seitsemää eri työkalua, valmistivat, työskennellessään 66.2 tuntia viikossa, hylsyjä tunnissa esim. määrän, jota merkitään sadalla. Vuotta myöhemmin, kun heidän työaikansa oli lyhennetty 45.6 tunniksi viikossa, heidän valmistusmääränsä oli kohonnut mainitusta määrästä niin, että koko viikkotuotannon arvo osotti 9 prosentin lisäystä.

Viimeksimainittu julkaisu sisältää koko joukon samallaisia tapauksia.

H. J.

Muuan hylättävä erehdyksien korjaamistapa

Sanomalehdet kertovat, että District of Columbian vetoomusoikeus on "huomannut" tapahtuneen erehdyksen siinä oikeudenkännissä, jossa joku aika sitte Valkosen talon edustalla toimineet äänioikeustaistelijat tuomittiin vankilaan. Lippujen kanto ja naisten esiintyminen yleensä ei ollut laitonta, selittää vetoomusoikeus.

Tiettyähän on ollut kaiken aikaa, että se ei ollut laitonta, mutta siitä ei ole ollut kysymyksään. Se oli **epäedullista** sikäläisille yläluokkaisille ja siksi poliisi sai vapaasti kolhia naisten päitä ja raastaa heitä vankilaan. Sitäpaitsi on tässä jutussa vielä muuan toinenkin seikka joka vaikuttaa edullisesti syytteessäoleville naisille; he kaikki olivat yläluokkalaisnaisia, jotka "taistelivat" äänioikeuden puolesta enemmän urheilun vuoksi, kuin äänioikeuden hankkimiseksi kaikille naisille. Luonnollisesti sellaisille naisille haetaan oikeutta.

Mutta sittekin on se tapa millä näitä tuomioistuinten "erehdyksiä" saadaan ilmi, sangen epäedullinen syytteeseen joutuneille. Ne saadaan ilmi vasta sen jälkeen, kun syyttäjät ensin ovat päässeet tarkotustensa perille. Nyt kun naisten äänioikeus on jo melkein myönnetty, on sen vastustajillekin "ritarillista" esiintyä 'taistelijain" oikeuksien tukijoina. Toinen olisi juttu jos kysymyksessä olisi joukko karjapiikoja, tehtaantyöläisiä tai hikipajanaisia. Niiden lakkovartioiminen, joka itse asiassa pitäisi olla ihan samanluontoinen, ei ole laillista minkään tuomioistuimen mielestä.

Tällaisissa tapauksissa saattaa kuitenkin jossakin määrässä korvata kärsityn vääryyden, mutta entäs silloin kun tuomioistuin suvaitsee huomata erehdyksen vasta senjälkeen, kun uhri on jo hirtetty? Silloin muuttuu asia vallan toiseksi. Eikä ole paljoa parempi silloinkaan, kun rangaistukseen tuomittu on jo kärsinyt pitkäaikaisen vankilatuomionsa loppuun.

Erikoisesti herättää tämän jutun yhteydessä huomiota se "erehdys" jonka san franciscolainen tuomioistuin teki sikäläisten unionistien, Mooneyn, Billingsin, Weinbergin ja muiden jutussa. Vaikka kaikki seikat ovat epäämättömästi todistaneet, että syytetyt ovat syyttömiä, ja vaikka kysymyksessä on ihmishengen riistäminen, niin sittekään ei tuomioistuin tunnusta erehdystään edes sen vertaa, että sallisi asian tulla uudelleen tutkittavaksi.

Näiden kahden jutun, äänioikeustaistelijain ja näiden unionistien, luokkaluonne on se erilaistuttaja, joka panee tuomioistuimen esiintymään eri lailla ja suhtautumaan muuten luonteeltaan samanlaisiin seikkoihin kokonaan vastakkaisella tavalla.

Jos esim. Mooneyn jutussa tunnustettaisi että erehdys on saattanut tapahtua niin se merkitsisi sitä, että uhri olisi luovutettava pois kiusaajiensa käsistä. Hiittälä ei saisikaan riistää henkeä mieheltä. Mutta kun nyt pidetään tuomio pyhänä, niin sitte hirttämisen jälkeen sen kyllä saattaa sallia peruutettavankin, sillä eihän miestä sitte enää voi palauttaa henkiin. Sitenhän meneteltiin Chicagon kuuluisassa anarkistijahdissakin, jossa pantiin toimeen mitä raain oikeusmurha, ja vasta sitte vuosien kuluttua tunnustettiin että odellakin oli tuomioistuin erehtynyt.

Sellaisista "erehdyksistä" voi pelastaa ainoastaan työväestön luokkavoiman pelko, jonka edessä eivät riistäjien kynnet tunne sellaista syhymishalua kuin nyt on laita.

Puute ja kurjuus—kapitalismin erottamaton seuralainen

Kansallinen varallisuus kaikissa nykyajan kapitalistisissa maissa perustuu joukkojen köyhyydelle. Mitä suurempi rikkaus yhtäällä, sitä kamalampi puute ja kurjuus toisaalla. Kapitalistisen teollisuuden luonteenomaisena tunnusmerkkinä on tavaton ajottainen vilkastuminen, jota seuraa säännöllisesti lamaannuskausi, jolloin ei ole työtä juuri kellään, mutta hätää ja puutetta kaikkialla.

Teollisuuden vilkkaana ollessa tavallisesti maksetaan jonkinlaisia palkkojakin, mutta samalla järjestyvät suhteet ikäänkuin itsestään sellaisiksi, että työläiset eivät silti hyödy palkoistaan mitään muuta kuin saavat elintarpeet itselleen sillä aikaa kuin ovat työssä. Työvoiman ostaja ei näet yleisesti maksa työläiselle muuta kuin sen, minkä työläinen tarvitsee ylläpidokseen työssäollessaan. Luonnollisesti siitä seuraa, että heti kun työläiseltä loppuu työ, irvistää puute ja kurjuus hänelle päin kasvoja.

Teollisuuden vilkastumiskausi merkitsee aina suunnatonta kansallisrikkauden kasaantumista, suurta kauppabalanssia ja n. s. yleisen varallisuuden kasvamista, mutta ei varallisuutta työväestölle. Sen vallitessa niitetään suuria voittoja, jotka ovatkin sekä kasvavan varallisuuden, että vilkastuvan teollisuuden edellytyksinä. Tuotteille on kysyntää ja siksi niitä valmistetaan.

Toisinaan, kuten esim. nytkin, valitetaan työvoimasta olevan paikoin puutetta, mutta samalla paleltuu ihmisiä kuoliaaksi, kun eivät voi hankkia itselleen lämmitysaineita. Hiiliä ei ole, mutta hiilikaivannot seisovat ja työläsiet saavat kiristää nälkävyötään!

Tuhannet lapset ovat kouluissa ravinnotta ja lämmöttä, vaikka maassa vallitsee mitä vilkkain teollisuusaika. Mitä muuta se todistaisi, kuin sitä, että työssäoleville maksetaan juuri senverran, että he itse sillä tulevat toimeen, mutta muille ei riitä mitään.

Kapitalistisen tuotantotavan vallitessa vallitsee yleinen epävarmuus. Parhaimmankin liikkeen asema voi olla uhattuna, toivo rikkaimmankin työläisen tulevaisuuden taivaalla leijailee alituisesti puutteen uhkaavia pilviä, joiden varjot saattavat milloin hyvänsä langeta työläisen kohdalle ja silloin on kaukana elämän nautinto ja onni, joita vaiten jokainen raataa ja ponnistelee. Kapitalistinen järjestelmä ei voi tarjota työläiselle mitään varmuutta puutetta ja kurjuutta vastaan. Huolimatta siitä, miten korkealla on se jota sanotaan yleiseksi varallisuudeksi, ei se koskaan ole varsinaisten kansajoukkojen käytettävissä. Tunnetun italialaisen tiedemiehen, Enrico Ferrin kuvaus puutteesta on oivallinen peilikuva kapitalistisen järjestelmän vaikutuksesta varsinaiseen kansaan. Se on seuraavanlainen:

"Puute on vaimakkain myrkky ihmisruumiille ja sielulle. Se on kaiken inhimillisen tunteen ja yhteishengen rappeutumisen alkujuuri. Missä puute siipensä levittää siellä rakkaus, myötätuntoisuus ja veljeys ovat mahdottomia.

"Seuratkaamme esim. sitä kuvaa, jonka köyhät talonpoikaiskerrokset, hallituksen alempain asteiden palkkatyöläiset ja pikkuyrittelijät tarjoovat. Kun työtä on riittävästi, joskin vaatimatonta, silloin puute, julma pelottava puute on etäällä ja silloin kaikki jäloimmat tunteet ihmissydämissä itävät ja versovat. Silloin elää perhe suosiollisessa ympäristössä, sopu vallitsee vanhempien välillä ja lapset ovat herttaisia. Ja kun työmies, tuo pronssinen ihmisyyden kuva, palaa savuisesta työpajastaan ja kohtaa valkohapsisen äitinsä, jossa puolen vuosisadan tahrattomat hyveet ja sankarillinen uhrautuvaisuus ovat yhtyneinä, niin silloin voi hän väsyneenä, mutta varmana jokapäiväisestä leivästä antaa tilaa parhaimmille tunteille ja sydämmellisesti kehottaa äitiään jakamaan kanssaan yksinkertainen ateriansa. Mutta katsokaamme samaa miestä samassa ympäristössä, työttömyyden ja puutteen kummituksen ahdistamana, niin näemme tässä perheessä henkisen ilmapiirin päivästä yöksi muuttuvan. Ei ole työtä ja mies tulee kotiin rahattomana. Vaimo, joka ei tiedä millä ravitsisi lapsiaan, nuhtelee miestään perheen kärsimyksistä. Mies, joka tuloksitta on etsinyt työtä kymmenistä eri paikoista, kunnollisena miehenä tuntee itsensä loukatuksi omassa perheessäänkin, sillä onhan hän turhaan tarjonnut yhteiskunnalle rehellistä palvelustaan. Hellyyden ja yhteistunteen siteet ovat nyt katkenneet ja perheen jäsenten välillä ei enää sopusointua vallitse. Lapsia on liian paljon ja vanha äitiraukka, lähestyessään poikaansa, voi lukea hänen synkästä, kiihkoisasta katseestaan hellyyden puutteen, mikä äidin sydämessä synnyttää myrkyllisen, vanhemmalle sopimattoman ajatuksen: 'avoin hauta olisi tuollekin parempi, kuin kuukausikaan kotona elätettävänä oleminen'."

Kuva ei ole kaunis, se on myönnettävä, mutta se on todellinen. Ja sen todellisuus tekee kin sen kammottavaksi. Se ei ole kirjailijan mielikuvituksen luoma, vaan elämän todellisuudelle perustuva, kuvaten kapitalismin vaikutusta yhteiskunnalliseen elämään. Kun enemmän kuin kolmeneljännestä yhteiskuntamme asukkaista elää normaaliolossakin tällaisten suhteiden alaisena, niin eikö olisi jo aika alkaa toimenpiteisiin sellaisen järjestelmän kukistamiseksi, jolta parempaa ei ole toivottavissakaan, mutta joka päinvastoin aika-ajottain ajaa ihmiskunnan vieläkin kamalampiin kaaoksiin?

Vain työläisten yhteistoiminnassa on pelastus. Vain se voi särkeä kurjuuskuvat ja tuoda päivänpaistetta tilalle!

MAILMANKATSOMUKSIA

LAKITIETEELLINEN VÄITTELY AASISTA.

Kuuluisa Afrikan matkustaja Wissmann joutui kerran syvälliseen lainopilliseen väittelyyn erään mustan majesteetin kanssa. Valkoisen rodun etevämmyyttä oveluudessa todistaa, että Wissmann suoriutui voittajana. Asia oli tällainen.

Karavaanitie Sansibarin rannikolta Tanganjika-järvelle kulkee aution Ugogon erämaan halki, jossa asustaa rosvoileva Vagogo-heimo. Seutu on köyhää vedestä, varsinkin kuivana vuodenaikana. Silloin vartioivat vagogot kaikkia karavaanitien varrella olevia kaivoja ja vesilätäköitä, vaatien kalliin hinnan joka kulauksesta vettä, minkä matkustajat käyttävät. V. 1883 oli Wissmann ensimäisellä matkallaan Afrikan poikki tulossa Sansibarin rannikolle, kun hän joutui tälle epäystävälliselle tienoolle. Hänen ratsastusaasinsa ei ollut saanut juodakseen kahteen päivään, ja vagogot hävyttömyydessään eivät tuolle nääntymäisillään olevalle elukalle suostuneet antamaan juoda vähemmästä kuin 6 kyynärää kangasta. Wissmann ei ruvennut niin kohtuuttoman korkeaa hintaa suorittamaan. Hän keksi toisen keinon. Wissmanin kantajat alkoivat riidellä muutamain läheisyydessä olleitten vagogojen kanssa, ja oitis kaivon vartijat riensivät auttamaan heimolaisiaan. Wissman silloin päästi aasinsa irti; se hyppäsi suoraan kaivolle ja veti vettä nahkaansa syvin siemauksin. Kiireimmiten hyökkäsivät vartijat takasin paikalleen ja kepiniskuilla ajoivat aasin pois. Mutta aasi oli tällä välin jo kerinnyt sammuttaa janonsa, ja siitä vaativat vagogot nyt entistäkin suurempaa maksua. Wissmann neuvoi heidän häyttömine vaatimuksineen kääntymään aasiin, joka oli päässyt tuon varkauden tekemään heidän eikä hänen. Wissmannin, huolimattomuutensa takia.

Riidan ratkaisijaksi kutsuttiin vagogojen hallitsija. Tämä selitti kyllläkin mielevästi, että aasi oli omistajaansa nähden alaikäisen lapsen asemassa, joten siis Wissmannin velvollisuus oli maksaa sen tekemisti rikkeistä.

Wissmann mietti hetkisen. Sitte kertoi hän päällikölle, että hänen palvelijansa olivat jonkun aikaa takaperin pieksäneet muutamia hänen mustan majesteettinsa alamaisia; sanoi tahtovansa yksin tein sovittaa senkin rettelön ja kysyi, paljonko päällikkö tuosta vaatisi korvausta. Juttu oli kokonaan keksitty, mutta viekas päällikkö tekeytyi kuin olisi hän jo ennakolta tiennyt asian. Vaati sovinnoksi 160 kyynärää kangasta, mutta lupasi tyytyä 80 kyynärään, jos maksu suoritettaisiin heti paikalla. Wissman sanoi suostuvansa siihen, mutta huomautti samalla päällikölle, että hänellä puolestaan oli vaadittavana 80 kyynärää sovitukseksi siitä, että päällikön palveltjat olivat pieksäneet hänen aasiansa, ja itsehän päällikkö oli julistanut aasin olevan Wissmanniin samassa suhteessa kuin alamaiset olivat päällikköönsä.

Ennenkuin musta majesteetti ehti toimua hämmästyksestään, huusi Wissman erään palvelijoistansa luokseen ja puheli hänen kanssaan hiljaisella äänellä. Äkkiä kääntyi hän päällikköön ja sanoi tälle: "Rakas ystävä, olen vastikään saanut selville, että ne minun palvelijoitteni pieksämät miehet eivät olleetkaan sinun alamaisiasi, vaan erääseen arabialaiseen karavaaniin kuuluvia orjia. Minun tulee siis suorittaa ne 80 kyynärää vaatetta niille arabialaisille, vaan ei sinulle. Sinä olet maksava minulle aasin pieksämisestä 80 kyynärää kangasta, mutta minun on suoritettava sinulle 6 kyynärää aasin juomasta vedestä. Tee siis hyvin ja suorita nuo 74 kyynärää kangasta!"

Omaan paulaansa takertunut majesteetti joutui kerrassaan neuvottomaksi, etenkin kun hänen ympärillään olleet omat miehensä alkoivat häntä pilkata. Lopuksi Wissmann suostui antamaan hänelle velan anteeksi, kun päällikkö pyhästi lupasi, ettei koskaan vastedes kisko liikoja valkoisilta. Lähteissään Wissmann suoritti aasin juonnista tavallisen maksun, joitakuita lasihelmiä. Päällikkö suostui kaikkeen ja poistui häpeissään kuin uitettu koira.

— — —

"MEIDÄN JOKAPÄIVÄINEN LEIPÄMME",

Keskusosuuskunnan leipomahanketta käsittelevä lentokirja, on ilmestynyt Superiorissa, Wis., ja on sikäläiseltä keskusosuuskunnalta saatavana, osoitteella: Co-Operative Central Exchange, Superior, Wis.

Näytteeksi otamme kirjasesta palasen:

Jokainen Amerikan suomalainen tietää, että nykyaikainen kapitalistinen leivänvalmistus, puhtaudessa, terveydellisessä suhteessa, aineitten kelvollisuudessa ja tekotavan huolellisuudessa ei vastaa tarkotustaan.

Satojen Amerikan suomalaistenkin keskuudessa elävien ja huomattavia liikevoittoja kiskovien pikkumestareiden ja nurkkaleipurien olemassaolo todistaa, että leivänvalmistus on tuottavaa. Mutta pieninkin silmäys sellaisissa liikkeissä valmistettuun tavaraan riittää todistamaan, että ihmisiä tulisi sakon uhalla kieltää syömästä niiden kaikkia valmisteita.

Enimmän väärennetään tavallisille työläisille aijottua ruokaleipää. Yksityisleipomossa tehty leipä on usein ja melkein aina keinotekoisesti kohotettua ja pöyhistettyä. Leipä leivotaan kaikkein halvimmista ja huonoimmista jauhoista. Eri valtioiden toimesta on useammin kuin kerran todistettu, että suurin osa kaupassa löytyvistä jauhoista on väärennetty.

Mutta jos leipäaineetkin ovat kyseenalaisia, on itse leivän valmistaminen monissa tapauksissa laadultaan sellainen, että jos yleisö sellaiseen saisi tutustua, se epäilemättä kieltäisi hyvin kaukaa leipämyymälää.

Me emme tarkota, että jokaisessa yksityisen pikkuleipomon leivässä olisi koiran kaulapanta tai että se olisi koristettu sisältä ja ulkoa kissan karvoilla tai että siitä löytäisi eräiden pienten kotieläinten ruumiita. Mutta puhtaus amerikalaisissa leipomoissa ei ole yleensäkään kehuttava. Pitkiä työpäiviä teettämällä ja rasittamalla työläisiään leipomot ovat saaneet näihin tauteja, jotka leviävät leivän mukana. Ei liene harvinaista, että kuluttaja on kaupanpäällisiksi saanut keuhkotaudin basilleja ruumiiseensä. Kärpäsien viihtyminen leipomoissa on tunnettua. Yhtä tunnettua on, että kärpäset tarttuvat taikinaan, paistetaan uunissa, joutuvat piirakoihin, leipuri sokeroi ne ja syöttää kuluttajalle: tämä on esim. lavantaudin levittämiseksi tunnetuimpia keinoja. Eräs Karl Marxin lausunto hikipajoihin nähden on karmiva:

"Raamattua tunteva englantilainen tosin tiesi, että ihmisen, jollei hän jumalan armosta ole kapitalisti, suurviljelijä tahi virkaherra, tulee syödä leipänsä otsansa hiessä, mutta hän ei tiennyt että hänen tuli leivässä joka päivä syödä vissi määrä ihmishikeä jota on mauštettu paiseiden visvalla, hämähäkin verkoilla, kaiperhosen raadoilla ja mädänneellä saksalaisella hiivalla, puhumattakaan alunasta, hiekkakivestä ja muista mielyttävistä kivennäisaineista."

Kun yksityisleipurin tulee saada mahdollisimman huonosta tavarasta mahdollisimman suuri liikevoitto, ei hän voi asettaa leivän valmistamiseen niin suurta huolta kuin tarvitsisi. Painon lisäämiseksi voidaan leipä paistaa vain puolikypsäksi. Houkuttelevan ulkomuodon saamiseksi käytetään terveydelle haitallista voiteita. Voin asemasta käytetään rasvoja, joiden laatu ei ole kehuttava. Kaikkein huonoimmat sokerisineet ja malassit täydentävät sekotusta.

— — —

Tekipä tamman tempun.

Tulovero-ilmotuksien yhteydessä on käynyt selville, mihin omituiseen pulaan erään newyorkilaisen muija on saattanut miehensä.

Mies tunnustaa "tehneensä puhtaaksi" viime vuonna $12,000. Kertoi antaneensa vaimolleen joidenkin vaatekappaleiden ostoa varten valmiiksi allekirjottamansa pankkisekin, johon vaimon piti merkitä tarvittava summa. Mutta muija heittiö kirjottikin sekkiin $8,000 ja laputti Eurooppaan toisen miehen mukana. Nyt kysyy mies, että täytyykö hänen tällaisessa tapauksessa maksaa tuloveroa koko tuosta $12,000:sta, vaikka hän ei saanut siitä nähdä kuin vähä häntiä. Vastaus oli, että maksettava se on. Onneksi oli muijalla toki sen verran tuntoa, ettei vienyt koko tuota rahaa, vaan jätti miehelle edes $4,000, niin että saa tuloveronsa suoritetuksi tekemättä velkaa.

— — —

Lihatrustin menettelyjen

paljastuksia lukiessa sopinee vastapainoksi mainita, kuinka Queensland-din valtio Australiassa on selviytynyt koko tuosta verenimijäroikasta. Siellä laitettiin usejta valtion karjakartanoita, joissa kasvatetaan suuret määrät karjaa. Tästä yrityksestä tuli valtiolle kolmenlainen hyöty: ensinnäkin sai väestö lihaa keskimäärin 50 pros. halvemmalla kuin ennen; toiseksi jäi valtiolle $75,000 vuosivoitto karjakartanoista; kolmanneksi tuottivat valtion samalla laittamat lihan vähittäismyymälät vielä $170,000 voittoa. Nämä voitot tekivät mahdolliseksi lihan hinnan alentamisen nyt kuluvana vuonna. Samalla sopii mainita, että Queensland-din valtio myös omistaa siellä olevat rautatiet, sähkölennätin- ja puhelinlaitokset, vuorikaivokset, sahalaitokset jne.

Järjestömme asioita

LÄNSIPIIRIN PUHUJAN MATKA WASHINGTONISSA.

Toveri A. Hautamäki alkaa matkansa Washingtonin valtiossa maaliskuulla, puhuen:

Franklin	29"
Everett	1—2"
Pearson	3—4"
Black Diamond	30—31"

HUHTIKUULLA:

Grays Harbor, 14 päivästä alkaen 12 päivää, josta puhuja saa 4 vapaapäivää. Puhepäivät saavat g.-harboriaiset järjestää mielensä mukaan.

Independence	26p.

Deep River (Puhuja tulee, jos osasto katsoo voivansa järjestää puhetilaisuuden.)

S. s. osastot! Valmistakaa toveri Hautamäelle niin hyvä puhetilaisuus kuin mahdollista, ilmottamalla jo niin aikaseen, että kaikki voivat järjestää asiansa siten, ettei kukaan voi syyttää muita kuin itseään, jos ei saavu kuulemaan. Järjestäkää ilta-mia, jos ei useammaksi, niin yhdeksi illaksi, sillä toveri Hautamäen laista puhujaa ette ole aina tilaisuudessa saamaan yhdeksi ohjelman suorittajaksi. Tiedämme hyvin, että meitä kynitään yhtenään, mutta meidän on kulujen edessä seisottava, jotka jo olemme asiasta kuusalla.

Toveruudella, Wash. Suom. Valtiokomitea.

Iltamatulot tulevat Länsipiirin agitatsionikassaan.

LÄNSIPIIRIN ASIOITA.

Lienee täälläkin länsipiirissä jokin toveri siellä, täällä, joka mielenkiinnolla haluaa seurata piirimme asioita, ja varsinkin Toverin levittämistä. Siksipä tulkoon tässä julkisuuteen kahden viimeisen kuukauden toimintaraportti Toverin levittämiseen nähden. Siitäpähän sitten voidaan nähdä, mitä ovat piirimme osastot tehneet Toverin levittämiseksi näiden kilpailujen kestäessä. Allaoleva tilasto osottaa, kuinka suuren summan edestä ovat ne osastot, jotka ovat suvainneet vastata piirikomitean kyselyyn tammi- ja helmikuun ajalla levittäneet Toveria.

	Tammik.	Helmik.
New Castle, Wash.	$ 8.00	$
Hoquiam, Wash.	5.00	
Black Diamond, Wash	20.00	10.00
Northport, Wash.	14.25	
Everett, Wash.	4.50	8.00
Ilwaco, Wash.	4.00	
Mt. Solo, Wash.	2.00	12.00
Woodland, Wash.	16.00	17.00
Roslyn, Wash.	6.25	4.50
Deep River, Wash.		2.25
Raymond, Wash.		27.00
Reedley, Cal.	1.00	
San Francisco, Cal.	24.00	72.00
Ft. Bragg, Cal.		20.00
Eureka, Cal.	9.80	6.25
Astoria, Ore.	248.50	*)
Svensen, Ore.		11.00
Rock Springs, Wyo.	23.00	
Carneyville, Wyo.	9.80	
Reliance, Wyo.		2.00
Bingham, Utah	14.50	
Sant Coulee, Mont.		2.25
Stockett, Mont.		1.00
Mullan, Idaho		16.00
Enaville, Idaho		12.00
	$438.60	$223.25

*) Helmikuun raporttiin on merkitty 64 kappaletta Toveria, joten rahallista tulosta ei tiedetä.

Nämä numerot osottavat, että sanottavasti ei ole menty eteenpäin, joskaan ei ole peräännyttykään. Astorian osasto on tiettävästi helmikuunkin ajalla levittänyt Toveria samassa määrässä kuin tammikuullakin, joten, jos Astorian osaston kohdalle olisi voitu merkitä rahallinen tulos, olisi molempina kuukausina saavutettu ehkä sama ennätys.

On kerrassaan häpeällistä, että ainoastaan 16 osastoa katsco tarpeelliseksi vastata kysymykseen: kuinka suuren summan edestä on osastossa levitetty Toveria? Piirivirastoon on palautettu 27 helmikuun toimintaraporttia, mutta aincastaan kuudessatoissa raportissa vastataan tuohon kysymykseen; toisin sanoen: ainoastaan kuusitoista toimintaraporttia on täytetty kunnollisesti. Loput palautetuista raporttikaavakkeista eivät merkitse mitään, sillä niihin ei ole merkitty juuri mitään osaston toiminnasta. Olisi varsin mielenkiintoista tietää, mitä toimivat piirimme isoimmat osastot, sellaiset kuin esim. Hannan, Portlandin, Seattlen, Aberdeenin, ynnä muut. Aberdeenin osasto on kylläkin palauttanut toimintaraportin, mutta siihen ei ole merkitty mitään osaston toiminnasta, sama on laita Portlandin osaston toimintaraportin. Tämä tällainen raportteeraaminen todistaa sitä, että ainoastaan noissa, osastoissa, jotka ovat vastanneet tuhon Toverin levittämiskysymykseen, on sellainen kirjallisuuden ja sanomalehtien levityskomitea, joka toimii siten, että sen toiminnasta voidaan merkitä jotakin muistiin. Tuosta kirjallisuuskomiteoiden järjestämisestä on puhuttu siksi paljon, että turhaa lienee enään toivoakkaan osastojen ottavan mitään sellasta kuin Toverin levittäminen, vakavasti harkitakseen. Länsipiirikomitea kuitenkin toivoo, että ne toverit, jotka käsittävät työväen sanomalehden merkityksen, ottavat vielä kerran asian esille. Koettakaa saada asia esille niiden osastojen kokouksissa, joiden nimeä ei näy ylläolevassa taulukossa. Ottakaa selvä siitä, missä on vika, että raporttikaavakkeelle ei ole merkitty mitään Toverin levittämisestä. **Nyt, jos koskaan on monellakin paikkakunnalla hyvät edellytykset työväen sanomalehtien levittämiselle. Siis, toverit, vielä kerran asia esille!**

Toverillisesti, A. MÄKI,
Länsipiirin sihteeri.

OSASTOJEN VIRKAILIJOILLE.

Epäsäännöllisyys postinkulussa tekee toiminnan keskusvirastossa sangen tukalaksi. Postia joko hukkaantuu paljon, tai sitten sitä viivytetään jossakin pitkiä aikoja. Esimerkiksi helmik. 14 päivänä lähetetty posti, niiden mukana $134.08 edestä vero-merkkejä, on hukkunut tykkänään. Samoin on laita helmik. 28 päivän postin kanssa. Tuona päivänä lähetettiin keskusvirastosta helmikuun suoritus valtiosihteereille ja piirikomiteoille pankkitsekkeinä, joiden yhteinen arvo tekee lähelle tuhat ja viisisataa dollaria. Tavallisuuden mukaan kuun alkupäivinä jokaiseita valtiosihteeriitä ja piirikirjuriita on saapunut kuitti että raha on jo saapunut, mutta tänän mennessä ei ole vielä tuosta postista saapunut yhtään kuittia. Sen aijaan on saapunut useita muistutuksia että missä suoritus viipyy. Näitten lisäksi viivytetään pakettipostia hävittömän pitkälti ja me saamme joskus lähettää pari, jopa kolmekin lähetystä toivossa, että edes jokukaan niistä saapuisi perille.

Tämän olemme halunneet näin julkisesti sanoa että osastojen virkailijat ja liiketuttavamme edes osaksikaan käsittäisivät minkälaisissa vaikeissa oloissa meidän on toimittava. Ikäväksemme täytyy sanoa että on useita sellaisia osastojen virkailijoita jotka eivät ymmärrä nykyaikaa, vaan sen sijaan kohdistavat kaiken kiukkunsa meihin, alkomuksella ryhtyä tehokkaisiin toimenpiteisiin, y.m. Keskusvirastossa aina täytetään kaikki tilaukset samana päivänä kun ne saapuvat ja lähetykset tehdään huolellisesti. Jos ne eivät saavu perille aikoinaan, on vika jossakin muualla. Kerran ennen lähetimme tällaisen huomautuksen puoluelehtiin julaistavaksi, mutta kai sekin on joutunut hukkaan, koska sitä ei ole julkisuudessa näkynyt.

Siis, toverit, jos tilattuja tavaroita ei ala kuulumaan kohtuullisen ajan kuluttua, ilmottakaa siitä meille.

Tov.. Henry Askeli,
S. S. J. Sihteeri.